

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
кељаги
буюк
давлат

2023 йил — ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz •

2023 йил 14 январь, № 9 (8352)

Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТАРИХ ВА КЕЛАЖАК АВЛОДЛАР ОЛДИДАГИ МУҚАДДАС БУРЧ

Мудофаани бошқариш миллий марказида 13 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев раислигида Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда Хавфсизлик кенгаши аъзолари, Қуролли Кучларимизнинг қўмондонлик таркиби, ҳарбий-маъмурий секторлар раҳбарлари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Кайд этилганидек, ўтган йили ҳам Қуролли Кучларни бошқариш тизимини такомиллаштириш, қўшинларнинг жанговар шайлиги ва руҳий тайёргарлигини ошириш, бўлинмаларни замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техни-

калар билан таъминлаш давом эттирилди. Барча куч тузилмаларининг ўзаро ҳамкорликдаги ахборот-коммуникация тизимлари Қуролли Кучларни бошқариш жараёнларига изчил интеграция қилинмоқда. Давлат чегарасини қўриқлаш ва ҳимоя қилиш тизимини такомиллашти-

риш, жамоат хавфсизлигини таъминлаш бўйича чоратadbирлар мунтазам амалга оширилмоқда. Қуролли Кучлар бошқарув органлари ва қўшинларни биргалликда тайёрлаш тизимига хорижий армияларнинг ижобий тажрибалари жорий этил-

ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 12 январдаги Фармонида мувофиқ, мамлакатимиз Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 31 йиллиги ҳамда Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ҳарбий хизматчилар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг бир гуруҳ ходимлари ҳарбий унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланган эди.

13 январь куни Президент Администрациясида ушбу юксак мукофотларни топшириш маросими бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев барча ҳарбий хизматчиларни ва соҳа фахрийларини мазкур шонли сана билан табриклади.

Мамлакатнинг ҳарбий салоҳияти замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан бирга, ботиқ аскар ва офицерлар билан, уларнинг жисмоний ва маънавий тайёргарлиги билан белгиланади. Шу маънода, миллий армиянинг чинакам қудрати бу, аввало, сизлар — ўз ҳаётини Ватан ҳимоясидек муқаддас ишга бағишлаган жонкуяр ва фидойи инсонлардир, — деди Шавкат Мирзиёев.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАННИНГ 31 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Ҳурматли аскар ва сержантлар, офицер ва генераллар!
Қуролли Кучларимиз хизматчилари ва фахрийлари!
Кадрли юртдошлар!
Сизларни, сизлар орқали кўп миллатли бутун халқимизни Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 31 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари куни билан самимий муборакбод этаман.

Ушбу қувончли айёмда ўз ҳаётини она юрт ҳимоясидек улғу ишга бағишлаган сиз, азизларга ўзининг юксак ҳурмат ва эҳтиромини билдираман.

Ушбу стратегия асосида Қуролли Кучларнинг тезкор бошқарувини амалга ошириш, миллий армиямизни замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техникалар билан таъминлаш ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий тайёргарлиги ва жанговар руҳини ошириш бўйича аниқ чоратadbирларни кўзда тутадиган қарорлар қабул қилдик.

Ушбу мақсадда ҳарбий қисмларда шахсий таркибнинг жанговар тайёргарлигини, билим ва малакаси, дунёқарашини юксалтириш, уларнинг касбий ва маданий қизиқишларини қўллаб-қувватлаш масалаларига муҳим аҳамият берилди.

Ҳарбий хизматчилар ва соҳа фахрийларини, уларнинг оила аъзоларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш, моддий ва тиббий таъминотини яхшилаш, ҳудудларимизда ҳарбийлар учун узоқ муддатли, имтиёзли кредитлар асосида кўп қаватли уй-жойлар барпо этиш бундан буён ҳам олдимиздаги муҳим ва устувор йўналишлардан бири бўлиб қолади.

Бундан ташқари, қуйи поғоналардаги

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти,
Қуролли Кучлар
Олий Бош Қўмондони

ТАРИХ ВА КЕЛАЖАК АВЛОДЛАР ОЛДИДАГИ МУҚАДДАС БУРЧ

“Халқ ва армия — бир тану бир жондир” деган эзгу тамойил ўз наижасини берди. Ҳарбий-маъмурий секторлар фаолияти самарасида ҳарбий шаҳарчалар инфратузилмаси тўлиқ янгиланди, янги ўқув полигонлари барпо этилди.

Ватан ҳимоячиларининг ижтимоий-ҳуқуқий ҳимояси ҳам мустаҳкамланди. Ўтган йили 3 мингдан ортиқ оилалар уй-жой билан таъминланди. Ҳарбий аёллар меҳнати рағбатлантириш мақсадида “Тўмарис” нишонини таъсис этилди. Ҳарбий хизматчиларнинг фарзандлари олий таълим муассасаларига имтиёзли асосда ўқишга кирди, рафикалари ва ҳарбий пенсионерлар иш билан таъминланди.

Йилгиликда соҳадаги долзарб масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Хозирги шиддатли геосийосий қарама-қаршилиқлар шариоитида иқтисодий, ижтимоий, сиёсий, ахборот хавфсизлиги ва бошқа соҳаларда кескин муаммолар пайдо бўлмоқда. Мураккаб ҳалқаро вазият, хавфсизликка нисбатан хавф-атар ва таҳдидларнинг кучайиши Марказий Осиёда ҳам қузатилмоқда.

— Энг катта бойлигимиз бўлган тинч ҳаётини асраш, халқимиз фаровонлигини таъминлаш, келажак режаларимизни белгилашда ана шу ҳолатларнинг барчасини инобатга олишимиз зарур, — деди Шавкат Мирзиёев. — Биз ҳар қандай вазиятда ҳам Ўзбекистоннинг давлат суверенитети, унинг сарҳадлари дахлсизлиги ва худудий айланилиш таъминлашимиз шарт. Бу бизнинг тарих ва келажак авлодлар олдидаги муқаддас бурчимиз ва мажбуриятимиздир.

Шулардан келиб чиқиб, навбатдаги устувор вазифалар белгиланди.

Аввало, Қуролли Кучларни рақамлаштириши

ришни жадаллаштириш, соҳадаги вазирлик ва идораларнинг барча ахборот ресурсларини ягона хавфсиз ахборот майдонига бириктириш зарурлиги таъкидланди. Мудофая бошқариш миллий маркази бу тизимнинг ўзига бўлади.

Ҳарбий таълим дастурларини илғор тажриба асосида янгилаш, педагоглар малакасини ошириш, Ҳарбий инженерлар мактабини ташкил этиш бўйича кўрсатмалар берилди.

Мамлакатимизнинг сафарбарлик соҳасидага тайёргарлиги ва худудий мудофасини ташкил этиш тизимини тубдан қайта қўриб чиқиш вазифаси қўйилди. Қўмондонлик таркибининг қўшинларни бошқариш ва воситаларини қўллаш бўйича малакасини ошириши зарурлиги қайд этилди.

Ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий ва жанговар тайёргарлигини кучайтириш, ёшларда ватанпарварлик туйғусини юксалтириш бўйича тасвиалар берилди.

— Бизга бу кунчи четдан излашнинг ҳожаги йўқ. Шонли тарихимиз, бой илмий ва маданий меросимиз, баҳодир аجدодларимизнинг ҳаёти ва фаолияти биз учун чинакам ибрат мактаби, — деди давлатимиз раҳбари.

Дунёда рўй бераётган гибрид характердаги қуролли тўқнашулар таҳлили Қуролли Кучларимиз жанговар қобилиятини оширишни такозо этмоқда. Шу боис миллий армияни замонавий техникалар билан таъминлаш, жумладан, ҳарбий авиация ва ҳavo ҳужумчи дунё мудофая тизимини ривожлантириш долзарблиги таъкидланди.

Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш масалаларига эътибор қаратилди. Улар учун ипотека асосида кўп қаватли уйлар қуриш, ҳарбий

хизматчиларнинг пенсия таъминотини тартибга солиш, ҳарбий тиббиёт муассасалари шариоитларини яхшилаш бўйича топшириқлар берилди.

Йилгиликда Хавфсизлик кенгаши аъзолари, ҳарбий-маъмурий секторлар раҳбарлари сўзга чиқди. Мамлакатимиз мудофая қобилиятини янада мустаҳкамлаш бўйича чора-тадбирлар белгиланди.

Сўзининг якунида Президент барча ҳарбийларни, бутун халқимизни Ўзбекистон Республикасидаги Қуролли Кучларни ташкил этишнинг 31 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари кун билан таъбриқлади.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Мудофая вазирлигининг Марказий ҳарбий клиника госпиталини бориб кўрди.

Йилги раҳбар шифохонанинг бинолари ҳам, иш усуллари ҳам эски эди. Давлатимиз раҳбари 2018 йилда бу ерга келиб, уни реконструкция қилиш ва замонавий жиҳозлаш бўйича топшириқлар берганди. Шу асосида катта ҳажмдаги қурилиш-таъмирлаш ишлари бажарилди. Тиббий ускуна ва жиҳозлар янгиланди. Бошқарувда клиника менежмент жорий этилди.

Госпиталь ҳам 700 ўринга мўлжалланган бўлиб, бу ерда ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари, соҳа фахрийлари бепул даволанади. Шунингдек, бошқа беморларга ҳам пуллик хизмат кўрсатилади.

Бундан ташқари 286 хл диагностика текшируви, 600 дан ортиқ амалиётлар йўлга қўйилган, 30 га яқин ихтисослаштирилган бўлимлар ташкил этилган.

Хусусан, жарроҳлик бўлимлари учун 8 қаватли янги бина барпо этилган. Давлатимиз раҳбари ундаги шариоитлар билан танишди. Бундай шифохоналарни худудларда ҳам ташкил этиш зарурлиги

таъкидланди. Ҳарбийлардан ташқари спортчилар ва аёлларни даволаш бўйича тасвиалар берилди.

Таълим билан амалиёт боғлиқлиги ҳам самарали йўлга қўйилган. Илгари бундай мутахассислар Тошкент тиббиёт академиясининг Ҳарбий тиббиёт факультетида тайёрланар эди. Президентимизнинг 2020 йил 22 октябрдаги “Ҳарбий тиббиёт соҳасида кадрларни тайёрлашнинг сифат жиҳатидан янги тизимини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, мазкур факультет негизида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Ҳарбий тиббиёт академияси тuzилди.

Аҳамиятlisi, ушбу таълим маскани Марказий ҳарбий клиника госпитали ёнида қурилди. Президент бу ердаги шариоитларни ҳам кўздан кечирди.

Академия 250 нафар талаба ва тинловчига мўлжалланган. Бу ерда бўлажак ҳарбий шифокорлар ўқитиладиган ҳамда тиббиёт ходимлари қайта тайёрланади. Ўқув биносида 2 та факультет, 5 та кафедра, 2 та марказ, институт ва машурият жойлашган. Хоналарда ўқув ва машурият учун барча шариоит яратилган. 186 ўринли ётоқхона ҳам бор.

Давлатимиз раҳбари академиядаги таълимнинг мазмунига алоҳида аҳамият қаратди.

— Бино ва шариоитлар яхши, лекин бу ишнинг бошланғичи. Энди асосийси ҳарбий тиббиётнинг мазмунини, моҳиятини тушуниб, ўқини тўғри йўлга қўйиш керак. Бунинг учун хориж тажрибаси асосида педагогик, илмий ва амалий тизим яратиш зарур. Бу тизим бошқа тиббиёт олий ўқув юрталарига муболиб ва рақобатчи, битирувчилар ўз йўналиши бўйича намуна бўлиши керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Академияда хорижий бошқарув жорий этиш, илк битирувчиларни Туркия ва Жанубий Корея каби мамлакатларга малака оширишга юбориш бўйича кўрсатмалар берилди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ, Иқром АВВАЛБЕКОВ, ЎЗА мухбирлари.

ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Қуролли Кучларининг янги, муносиб авлоди шаклланди. Президентимиз гоёси асосида халқ билан армия бир тану бир жон бўлди. Ҳарбийлик обрў-эътибори касбга, ёшлар орзу қиладиган соҳага айланди.

Давлатимиз раҳбари бугунги кунда раҳбарияти барпо этишда минг-минглаб фидоий инсонларнинг улкан хизматлари борлигини таъкидлади.

— Барча ислохотларимиз замирида “инсонни кадрлаш” деган олижаноб мақсад мижассам, — деди Президент. — Бу, энг аввало, ҳар бир фуқаронинг оиласини, маҳалласини тинчлигини, юрт осойишталигини таъминлаш дегани. Инсонни кадрлаш учун, биринчи навбатда, осмонимиз мусофабо, сарҳадларимиз дахлсиз, чегараларимиз мустаҳкам бўлиши керак. Бунинг учун ҳар бир инсоннинг ҳар бир қўшини ҳам шундай вазифани шараф билан адо этмоқдасиз.

Маросимда давлатимиз раҳбари ҳарбий унвон тўғрисидаги гувоҳномаларни, орден ва медалларни тантанали равишда топширди. Ватан ҳимоячиларига мустаҳкам соғлиқ, азму шижоат, масъулиятли хизматиде муваффақиятлар тилади.

Бу йилги тантанали тадбир яна бир жиҳати билан эсда қоларли бўлди. Маълумки, Амир Темир бо-

бомиз биронрта жангда енгилмаган, Сохиқбироннинг байроғи ҳамиша баланд хилларга турган. У бугунги авлодлар учун қатъият, ҳарбий маҳорат, гурур ва ифтихор тимсолидир.

Шу боис Президентимиз ташаббуси билан армия тизимида “Амир Темир жанговар байроғи” мукофоти таъсис этилди. Бу борада ўтказилган танловда Марказий ҳарбий округ голиб бўлди.

Маросимда ушбу округ кўмондонига илк бор “Амир Темир жанговар байроғи” тантанали равишда топширилди.

— Бу округ ўтган қисқа даврда ҳарбий хизматчиларни жисмоний ва маънавий тайёрлаш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, ҳарбий қисмларда ўқув-моддий базани мустаҳкамлаш бўйича муҳим натижаларга эришди. Бу икйбий тажриба ҳамда инсоннинг ҳар бир қўшини ҳам шундай вазифани шараф билан адо этмоқдасиз.

Маросимда давлатимиз раҳбари ҳарбий унвон тўғрисидаги гувоҳномаларни, орден ва медалларни тантанали равишда топширди. Ватан ҳимоячиларига мустаҳкам соғлиқ, азму шижоат, масъулиятли хизматиде муваффақиятлар тилади.

Бу йилги тантанали тадбир яна бир жиҳати билан эсда қоларли бўлди. Маълумки, Амир Темир бо-

ОЗОД ВА ОБОД ЮРТИМИЗНИНГ МУСТАҲКАМ ТАЯНЧИ

Тинчлик ва барқарорлик ҳукм сурган давлат ривожланади, юксалади, тараққий этади. Шу боис ислохотларнинг янги даврида мамлакатимиз мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш, Ўзбекистоннинг ён-атрофида хавфсизлик, барқарорлик ва аҳил қўшничилик муҳитини шакллантириш йўлида изчил ислохотлар амалга оширилмоқда.

Бундан ташқари, Қуролли Кучларимизнинг салоҳияти ва жанговар қобилиятини ҳар томонлама мустаҳкамлаш мақсадида бугунги кун талабидан келиб чиқиб, ҳарбий-маъмурий округлар тuzилди. Ҳарбий хизматчилар учун замонавий тураржойлар қуриш, мавжуд тураржой фондини таъмирлаш, замонавий ҳарбий шаҳарчаларни қуриш ва реконструкция қилиш борасида кенг қўлламли ишлар амалга оширилди.

ФРОНТДАН ЮБОРИЛГАН МАКТУБЛАР КИТОБ ҲОЛИДА ЧОП ЭТИЛДИ

Миллий матбуот марказида “Ўзархив” агентлиги томонидан “Аскар мактублари” ва “Ўзбекистон — Туркия алоқалари ҳужжатларда” китоб-альбомлари тақдими тоға бағишланган матбуот анжумани ўтказилди. Унда “Ўзархив” агентлиги, “Галаба боғи” ёдгорлиги, дипломатик марказлар вақиллари, олимлар, ёзувчилар, офицер ва аскарлар иштирок этди.

Мардлар қўриқлайди Ватани!

Хусусан, замонавий талабларни, юз бериши мумкин бўлган ҳарбий ҳаракатлар театрининг ўзига ҳос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда Қуролли Кучларнинг ташкилий-шағъат тизимини рақамлаштириш, ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий ва жанговар тайёргарлигини кучайтириш, ёшларда ватанпарварлик туйғусини юксалтириш бўйича кўрсатмалар берилди.

Ҳарбий таълим дастурларини илғор тажриба асосида янгилаш, педагоглар малакасини ошириш, Ҳарбий инженерлар мактабини ташкил этиш бўйича кўрсатмалар берилди.

Мамлакатимизнинг сафарбарлик соҳасидага тайёргарлиги ва худудий мудофасини ташкил этиш тизимини тубдан қайта қўриб чиқиш вазифаси қўйилди. Қўмондонлик таркибининг қўшинларни бошқариш ва воситаларини қўллаш бўйича малакасини ошириши зарурлиги қайд этилди.

Ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий ва жанговар тайёргарлигини кучайтириш, ёшларда ватанпарварлик туйғусини юксалтириш бўйича кўрсатмалар берилди.

— Бизга бу кунчи четдан излашнинг ҳожаги йўқ. Шонли тарихимиз, бой илмий ва маданий меросимиз, баҳодир аجدодларимизнинг ҳаёти ва фаолияти биз учун чинакам ибрат мактаби, — деди давлатимиз раҳбари.

Дунёда рўй бераётган гибрид характердаги қуролли тўқнашулар таҳлили Қуролли Кучларимиз жанговар қобилиятини оширишни такозо этмоқда. Шу боис миллий армияни замонавий техникалар билан таъминлаш, жумладан, ҳарбий авиация ва ҳavo ҳужумчи дунё мудофая тизимини ривожлантириш долзарблиги таъкидланди.

Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш масалаларига эътибор қаратилди. Улар учун ипотека асосида кўп қаватли уйлар қуриш, ҳарбий

хизматчиларнинг пенсия таъминотини тартибга солиш, ҳарбий тиббиёт муассасалари шариоитларини яхшилаш бўйича топшириқлар берилди.

Йилгиликда Хавфсизлик кенгаши аъзолари, ҳарбий-маъмурий секторлар раҳбарлари сўзга чиқди. Мамлакатимиз мудофая қобилиятини янада мустаҳкамлаш бўйича чора-тадбирлар белгиланди.

Сўзининг якунида Президент барча ҳарбийларни, бутун халқимизни Ўзбекистон Республикасидаги Қуролли Кучларни ташкил этишнинг 31 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари кун билан таъбриқлади.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Мудофая вазирлигининг Марказий ҳарбий клиника госпиталини бориб кўрди.

Йилги раҳбар шифохонанинг бинолари ҳам, иш усуллари ҳам эски эди. Давлатимиз раҳбари 2018 йилда бу ерга келиб, уни реконструкция қилиш ва замонавий жиҳозлаш бўйича топшириқлар берганди. Шу асосида катта ҳажмдаги қурилиш-таъмирлаш ишлари бажарилди. Тиббий ускуна ва жиҳозлар янгиланди. Бошқарувда клиника менежмент жорий этилди.

Госпиталь ҳам 700 ўринга мўлжалланган бўлиб, бу ерда ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари, соҳа фахрийлари бепул даволанади. Шунингдек, бошқа беморларга ҳам пуллик хизмат кўрсатилади.

Бундан ташқари 286 хл диагностика текшируви, 600 дан ортиқ амалиётлар йўлга қўйилган, 30 га яқин ихтисослаштирилган бўлимлар ташкил этилган.

Хусусан, жарроҳлик бўлимлари учун 8 қаватли янги бина барпо этилган. Давлатимиз раҳбари ундаги шариоитлар билан танишди. Бундай шифохоналарни худудларда ҳам ташкил этиш зарурлиги

нинг оила аъзоларининг соғлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлида фаолият олиб бормоқда.

Мудофая соҳасининг такомиллаштирилиши, ушбу соҳага берилган эътибор натижасида Ўзбекистон ёшлари Қуролли Кучлар сафини дахлсиз қилиши нафақат фуқаролик бурчи сифатида, айна чогда энг юксак мақомдаги мутахассислик сифатида қабул қилмоқда.

Кейинги пайларда Қуролли Кучларга муддатли ҳарбий хизматта ча қириш тинлов асосида ўтказилаётгани бунинг яққол далилидир. Армия сафларига хизматга келган ёшларимиз бу ерда фақат ҳарбий мутахассислиқни эгаллаш билан чекланаётгани йўқ. Ҳам жисмонан, ҳам маънан чиниқиб, қатъий иродага ва ҳаётий позицияга эга бўлмоқда.

Мамлакатда амалга оширилайётган туб ислохотлар натижасида армияимизнинг халқимиз билан бирлиги таъминланган, замонавий ихчам ва ҳаракатчан, яхши тайёрланган, мамлакатимиз хавфсизлиги, худудий айланилиш, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлашга, халқимизнинг тинч-осойишта ҳаётини ҳимоя қилиш бўйича тактик ва стратегик вазифаларини самарали ҳал қилишга қодир миллий армияимиз шаклланди.

Соҳадаги улкан ўзгаришларнинг икйбий натижаси сифатида Ўзбекистон ҳарбийларининг “Халқаро армия ўйчилари”, “Кембрия патрули” (Буюк Британия), “Энг яхши жанчи” (АҚШ) халқаро ҳарбий мусобақа ва танловларда голиб бўлганини эътироф этиш жоиз.

Умуман олганда, Қуролли Кучлар соҳасидаги изчил ислохотлар Ўзбекистон армиясининг жанговар қудратининг қарийб 2 баробардан зиёд ошишига замин яратди. Бугун халқимиз Ватанга садоқатли, профессионал тайёргарликка эга бўлган, мамлакатимизнинг хавфсизлиги ва худудий айланилиш, чегараларимиз дахлсизлигини таъминлаш, фуқароларимизнинг тинч-осойишта ҳаётини ҳимоя қилишга қодир бўлган ўз миллий армияси билан фахрланди.

Тўлқин КАРИМОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

Тақдимот

“Ўзархив” агентлиги директори Улуғбек Юсуповнинг маълумот беришича, агентлик тизимидаги давлат архивларида мамлакатимизнинг турли тарихий даврларига оид ноб ёзувлар, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар, шунингдек, республика миқёсидаги ташкилотлар, муассаса ҳамда корхоналар фаолияти жараёнида вуҷудга келган қўллаб ҳужжатлар каторида Иккинчи жаҳон уруши даврида ўзбекистонликлар томонидан фронтдан юборилган аскар мактублари қарийб саксон йил давомида коллекция сифатида авайлаб сақлаб келинмоқда.

“Аскар мактублари” китоб-альбомидеги хатларда жангчиларнинг ота-оналари, қариндош-уруғлари ҳамда ёру биродарларига йўлланган самийий дил ихорлари ва эзгу тилақлари акс эттирилган. Айни чоғда ўзбек жангчиларининг ғалаба ишончи, жанг майдонларида қўрсатган жасорати ўзининг ёрқин ифодасини топган.

Китобга ўша даврдаги мактублар, архив фотолари киритилган бўлиб,

улар Ўзбекистоннинг Иккинчи жаҳон уруши даври тарихи билан қизиқувчи олимлар, сиёсатшунос, адабиётшунос, файласуф ва бошқа соҳа мутахассислари томонидан олиб борилаётган ишларни тўлдиргани ҳамда ўша давр тарихини ҳаққоний ёритишга хизмат қилади.

“Ўзбекистон — Туркия алоқалари ҳужжатларда” китоб-альбомидеги икки мамлакат архивларидан танлаб олинган 113 та ҳужжат чоп этилган.

Тадбирда таъкидланганидек, Ўзбекистон Республикасининг “Ўзархив” агентлиги ҳамда Туркия Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат архивлари бош бошқармаси ҳамкорлигида тайёрланган ушбу китоб-альбом туркий халқлар давлатлик тарихини ўрганишда муҳим манба бўлади. Шунингдек, бу ҳужжатлар орасида Ўзбекистоннинг муҳим сиймоларидан бири бўлган ва бир муддат Усмонийлар давлатида яшаган Тошкент хонзодаларидан Мухаммад Паҳлавий Афанди ва унинг маъмурияти ҳақида ҳам баъзи ҳужжатлар ўрин олган.

“Халқ сўзи”.

Мамлакатларда ҳали ишга солинмаган катта салоҳият мавжудлиги, бу ҳар икки томондан ҳам катта меҳнати талаб қилиши қайд этилди.

Тадбир доирасида Сингапур вақиллари икки давлат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни кенгайтириш истикболларига ҳам алоҳида эътибор қаратди. “Яшил энергетика”, инновациялар кенг жорий этиш, иқтисодиёт тармоқларини рақамлаштириш ва энергия тежамкор технологиялар каби соҳалардаги ҳамкорликка катта қизиқиш билдирилаётгани таъкидланди.

Давра сўхбати иштирокчилари Ўзбекистон ва Сингапур ўртасидаги ҳамкорликнинг ҳолати ҳамда иқтисодларини атрофлича таҳлил қилишга бариборида, изчил ривожлантириш талаб этилайдиган устувор йўналишларни ҳам белгилаб олди. Икки ва кўп томонлама, жумладан, Марказий Осиё ва Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қиладиган таклифлар билдирилди.

Иштирокчилар Ўзаро фикр алмашишнинг долзарблигини таъкидлар экан, шу каби шаклда яқин алоқаларни давом эттиришга келишиб олди.

Эслатиб ўлш жоизки, С. Ражаратнам номидаги халқаро тадқиқотлар мактаби 2007 йилда очилган бўлиб, у халқаро муносабатлар билан шуғулланидиган дунёнинг етакчи таҳлил марказларидан бири ҳисобланади. RSIS тадқиқотлари мунтазам равишда нуфузли нашрларда, етакчи журналлар ва онлайн платформаларда чоп этилади.

“Дунё” АА, Сингапур

Ўзбекистон — Сингапур: ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

Сингапурда кеча “Ўзбекистон ва Сингапур: ўзаро манфаатли ҳамкорлик истиқболлари” мавзусида давра сўхбати бўлиб ўтди. Анжуман Марказий Осиё халқаро институтини (МОХИ) ва Сингапурдаги Наньянг технология университетини ҳузуридаги С. Ражаратнам номидаги халқаро тадқиқотлар мактаби (RSIS) ҳамкорлигида ташкил этилди.

Давра сўхбати

Унда Сингапур Ташқи ишлар, Савдо ва саноат вазирликлари вақиллари, етакчи таҳлил ва илмий тадқиқот тuzимлари экспертлари катнашди. С. Ражаратнам халқаро тадқиқотлар мактаби, Сингапур Миллий университети, Яқин Шарқ институтини (МЭ), Марказий ва Жануби-Шарқий Осиё ҳамда халқаро ҳамкорлар бўйича Сингапур ҳамкорлик маркази (SCE), бошқа ташкилот ва муассасалар шулар жумласидандир.

Давра сўхбатидеи Ўзбекистон томонидан МОХИ, Иқтисодий тадқиқотлар ва ислохотлар маркази, Стратегия ва минақалар тадқиқотлар институтини ҳамда Ташқи ишлар вазирлиги вақиллари иштирок этди.

Ўзбекистон элчиси Қаҳрамон Шоқиров ўзининг кириш сўзида Ўзбекистон ва Сингапур ўртасидаги икки томонлама ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва истиқболларини юқори баҳолади.

1997 йилда дипломатия муносабатлари

ларда ҳамкорликнинг муваффақиятли намуналари мавжуд.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг қўлламли ислохотлар барча йўналишда ўзаро манфаатли Ўзбекистон — Сингапур ҳамкорлигини ривожлантириш учун қўшимча шарт-шариоитлар яратаятгани ургуланди.

Марказий Осиё халқаро институтини директорининг ўринбосари Ботир Турсунов Сингапур ва Ўзбекистон ўртасида ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш учун хали фойдаланилмаган улкан салоҳият мавжудлигини қайд этди.

Ўзбекистон — Сингапур муносабатлари ўсувчанлигининг бугунги суръати икки мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун қўшимча шарт-шариоитлар яратаятгани айтайтилди.

Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси, давлатимиз томонидан олиб борилаётган минтақавий сиёсатнинг устувори йўналишлари ва муваффақиятлари, мамлакатимиз раҳбарининг Марказий ва Жануби-Шарқий Осиё ўртасида ўзаро боғлиқликни таъминлаш борасидаги ташаббусларига доир батафсил маълумотлар тақдим этилди.

Анжуманда сўзга чиққан Сингапур экспорт доиралари вақиллари ўзаро муносабатларнинг бугунги ҳолати ва истиқболларини юқори баҳолади.

С. Ражаратнам номидаги халқаро тадқиқотлар мактаби раиси Онг Кенг Йонг Сингапур Ўзбекистонга ҳаётга таътиб этилаётган иқтисодиётнинг очилгани ва шаф-фоллигини оширишга қаратилган кенг қўлламли ислохотларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашини таъкидлади.

Президент Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида Ўзбекистонда амалга оширилаётган ўзгаришлар жараёни самарасида ўзаро муносабатларни ривожлантириш учун қулай шариоитлар яратилгани алоҳида қайд этилди.

У олий ва юқори даражадада ўтказиб келинаётган мунтазам учрашувлар, шунингдек, вазирлик ва идоралар ўртасидаги ришталар икки давлат ўртасидаги муносабатларни ҳар томонлама чуқурлаштириш ва кенгайтиришга, Марказий Осиё ва Жануби-Шарқий Осиё давлатлари ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қилаётгани билдирди.

Сингапур ва Ўзбекистон Марказий ва Жануби-Шарқий Осиё минтақалари ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ҳамда ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қиладиган катта имкониятларга эга эканига эътибор қаратилди.

Ўз навбатида, Сингапур Савдо ва саноат вазирлигининг Ривожлантириш бўлими директорини директорини Дениз Перейра Карри-Энн Ўзбекистоннинг Марказий Осиёдаги муҳим ўрни ҳамда ролини эътироф этди.

Мамлакатнинг очиллиги, амалга оши-

рилаётган таъби-иқтисодий ислохотлар икки давлат шариоитлари ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга икйбий таъбир қўрсатаётгани, ўзаро ишончини мустаҳкамлаш ва манфаатли алоқаларни ривожлантиришга хизмат қилаётгани алоҳида таъкидланди.

Унинг айтишича, сўнгги йилларда Сингапур Ўзбекистонга 350 миллион доллардан ортиқ сармаю киритган. Бу глобал миқёсда катта микдор эмас. Лекин энг муҳими, бу микдор Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг ислохотлари тўғрисида йилдаги давлат ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қиладиган катта имкониятларга эга эканига эътибор қаратилди.

Бундан ташқари, Сингапур логистика ва рақамлаштириш соҳаларида ҳам етакчи ҳамкорга айланиши мумкин. Бу соҳаларга етакчи хусусий сектор вақилларини жалб этиш учун катта имкониятлар мавжуд.

Худди шундай фикрини С. Ражаратнам номидаги халқаро тадқиқотлар мактаби катта илмий ходими Рафаэлло Пантуччи ҳам билдирди. У Ўзбекистон Жануби-Шарқий Осиёдаги Сингапур каби бутун Марказий Осиёнинг ҳаракатлантирувчи қучи эканини таъкидлади.

ЎЗБЕКИСТОН ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ — ТИՆЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИГИМИЗ КАФОЛАТИ

Юртимизда Ватан ҳимоячилари куни кенг нишонланмоқда. Ушбу байрам муносабати билан Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирлигининг биринчи ўринбосари — Куролли Кучлар Бош штаби бошлиғи, генерал-майор Шўхрат ХОЛМУҲАМЕДОВнинг мамлакатда хавфсизлик, тинчлик-осойишталикни таъминлашда ҳар қандай тактик ва стратегик вазифаларни ҳал қилишга қодир миллий армиямиз эришяётган ютуқлар, Куролли Кучларимизда ўтказилаётган ислохотлар, ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий ҳимояси, ёш авлодди ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган эътибор ҳақида фикр-мулоҳазаларини ёзиб олдик.

— Шўхрат Файратжонович, мамлакатимиз Куролли Кучлари мўҳим сани қандай натижалар билан кўтиб олди?

— 14 январь — Куролли Кучларимиз ташкил топган сани, халқимиз 31 йилдириқ, умумхалқ байрами, миллий қадриятларимиз тантанаси сифатида кенг нишонланмоқда. Истиклолнинг мўҳим шартларидан, давлатчиликнинг асосларидан бири бўлган армиямиз ўтган йиллар давомида халқимизнинг хоҳиш-иродасини, озорларини рўйбга чиқариб, Ўзбекистон суверенитети, элимиз тинч-осуда ҳаётининг ишончли ҳимоячисига айланди.

Ўзбекистон тараққийётнинг янги даврига дадил қадам қўйган бир вақтда миллий армиямиз ҳам Ҳамомхан юксалиб бормоқда. Тарихга айланган 2022 йил Мудофаа вазирлиғи қўшинлари учун ҳам ривожланиш, бой тажрибаларни тўплаш ва амалиётга киритиш, жанговар шайлик ҳамда тайёргарлик дастурларини қайтадан кўриб чиқиш, барча йўналишдаги таъминотни мустаҳкамлаш, ҳарбий-ватанпарварликни кенг тарғиб қилиш йили бўлди. Бу борада ҳарбий хизматчилар, фахрийлар, кенг жамоатчиликнинг турли қийинчиликларга қарамасдан фойдиларча хизмати алоҳида айтаётганимиз керак. Зеро, Президентимиз, Куролли Кучлар Олий Беш Қўмондони Шавкат Мирзиёев парламентга ва халқимизга йўллаган Мурожаатномасида таъкидлаганидек, тараққийёт фақат машаққатли ва жасоратли меҳнат орқали эришилади.

Давлатимиз раҳбари томонидан бундан бир йил муқаддам Куролли Кучлар Бош штаби фаолиятини сифат жиҳатдан янги поғонага олиб чиқиш, қўшинларни замонавий қурол-яроғ ҳамда ҳарбий техника билан бўғлаш, мавжудларини модернизациялаш, аҳборот хавфсизлигини таъминлаш, ёшларни ёт ёғлардан ҳимоя этиш, ҳарбий хизматчиларнинг психологик тайёргарлиғи ва жанговар руҳини мустаҳкамлаш юзасидан қатор вазифалар қўйилган. Ушбу мўҳим вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2022 — 2026 йилларда Куролли Кучларни янада ривожлантириш бўйича концептуал дастур ишлаб чиқилди ва у асосда амалий ишлар олиб бориюмоқда.

Утган йилларга таққослаганда ҳарбий хизматчининг ўқув-مائشгул меъёри, жанговар ва махсус тайёргарлик машгулотлари интенсияси, қўшинлар тайёргарлик даражаси бир неча баробар ошди. Олиб бориюм ишлар ва ислохотлар самарасини юрт ҳимоячилари халқро майдонларда ўқазилган ўйинлар ҳамда мусобақаларда яққол намойиш этилди.

Мудофаа вазирлиғи тизимида ҳарбий илм-фанни ривожлантириш йўналишидаги изчил саъй-ҳаракатлар натижаида 150 нафарга яқин ҳарбий хизматчилар илмий даража ва илмий унвонга эга бўлди. Ҳарбий илм-фаннынг раванқи буюқ аждодларимизнинг бой ҳарбий меросини чуқур ўрганиш, миллий ҳарбий санъат бўйича фундаментал тадқиқотлар қилиш, соҳадаги хавф ва таҳдидларни тизимли ўрганишни мўҳим омиллиди.

— Ватан ҳимояси ҳақида сўз кетганда, буюқ саркарда Амир Темир Бобомиз ҳақида тўхталмасликнинг иложи йўқ. Амир Темир — буюқ ҳарбий саркарда, стратег, илм-фан, маданият ҳомийси, иккинчи Ренессанс асосчиси. Соҳибқироннинг жанлардаги ғалабалари, чуқур ўйланган стратегия ва тактикалари эса мўлақоқ ноёб. Уларни ўрганиш бугун қанчалик самарали?

— Соҳибқирон Амир Темир дунёда бошқарувнинг барча соҳаси, хусусан, ҳарбий санъатни юқори поғонага кўтарган, уни стратегия ва тактика билан бойитган, оз сонли қўшин билан кўп сонли қўшинни енгиш амалиёти бўйича дунёда машҳур саркардидир. У бошқа соҳалар каби ҳар бир илмида ҳам тугма истеъдод соҳибид бўлиб, минглаб жаҳонғирлар бажара олган ишларни юксак салоҳияти билан амалга оширганди. Ер юзюнда Амир Темирга ўхшаган саркарда сўз давргача тўғилмаган. Бунга "Темир тўзуқлари"ни ўқиб, яна бир бор амин бўламиз. Узга мамлакатларни забт этиш, уларни идора қилиш, ғаним лашкарларини синдириш, душманни тўзқоқа тушириш, муҳолифларни (қўнғини овлаб) дўста айлантириш, дўст-душман орасида муомала, мурсоа мадора қилиш жараёнида у доимо устозларининг ўғитлариға, машварат маслаҳатларига таянган. Чунки ўз даврининг энг кучли алломалари, доно ва фозил кишилари, маҳоратли ҳарбий қўмондонлар давлат бошқариш ва ҳарбий ишларда катта тажрибаларга эга бўлган. Шу боис Амир Темир уларнинг энг машҳур ва кучлиларини доим ёнида сақлаган, биригилда очик ва ёпиқ кенгашлар ўтказган, уларнинг фикр-мулоҳазаси ва кенгашларини жон қўлоби билан тинглаган, ҳар бир ишни битиришдан олдин турли қарашлар ва маслаҳатларни таҳлил қилиб, ўзи оқилона қарор чиқарган.

Амир Темир зарур ҳолатларда ҳам шошилмаган, совуққон ва сабр-тоқатли бўлган. Уша даврда Мовароуннаҳр халқи мўғуллар илканжасида қолган ва ҳўрланаётган эди. Бунинг устига мамлакатда ички муҳит ҳам таңг бўлиб, турли қарама-қарши гуруҳлар ва ҳокимлар бир-бири билан урушлар олиб бораётганди. Уларнинг ақриятти эндианча майдонга кириб келаётган Амир Темирга очик ва ҳўфнана ёмонликлар қила бошлаганди. Мантиқан қаралганда, агар Соҳибқирон уларнинг ҳар бириға қарши жанг майдонига чиқаврганда аллақачон бирор тинчинг остида қолиб кетиши мўкин эди. У ўз хўшрелигини йўқотмаган ҳолда арқонни узун ташлаш сиёсатини юриртган. Қатъийлик, хўшрелик, эҳтиёткорлик, шижоат ва

сабр-чидам билан барча ишни изчил амалга ошириб борган. Амир Темирнинг ҳаётини ҳарбий тажрибаси бугун ҳам наинқи офицерларға, балки ҳар бир инсонға, ёшларға ибрат ва намуна бўлмоғи керак. Чунки салоҳиятини тинимсиз бойитган, ўзига нисбатан қаттиққўл ва талабчан шахсларғина ҳаётда ёрқин из қолдирган ва уларнинг номи асрлар давомида яшаб келмоқда. Дангасалик, ишни пайсалға солиш, ваъдаға вафо қилмаслик, ёлғончилик, зулм, адолатсизлик ва бошқа қўллаб қиллатлар Амир Темирге бегона эди. Инсон ҳаётининг тубан ёки шарфли бўлишда ўзининг хатти-ҳаракатлари асосий роль ўйнашини тарих Амир Темир тисолида исботламоқда. У ўз кучи, файрати, иктидори билан Мовароуннаҳрни бирлаштирган, Еврооисидаги ягона салтанатға айлантрган, мамлакатда қўнлийлик ва адолат ўрнатган.

— Мурожаатномада миллий хавфсизлик ва Куролли Кучларнинг жанговар салоҳиятини таъминлаш ҳақида гапирилди. Ушбу мўҳим вазифаларни бажаришда қандай чора-тадбирлар амалга оширилади?

— Давлатнинг миллий хавфсизлиги ижтимоий ҳаётнинг барча жаҳасида, жумладан, ҳарбий соҳада ағона давлат сиёсатини юриртиш билан таъминланади. Бунда Мудофаа вазирлиғи қўшинлари мўҳим ўрин тутади.

Президентимизнинг бевосита эътибори ва ташаббуси туфайли нисбатан қиска тарихий даврда қуролларнинг янги намуналари ва ҳарбий техника билан жиҳозланган қўшинларнинг қайта ташкили амалга оширилди, уларнинг оператив ва жанговар тайёргарлик даражаси юксалтирилди. Куролли Кучларнинг турли бўлинмаларни ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик мустаҳкамланди, энг замонавий талабаларға жаваб берадиган ҳарбий шахарчалар ва полигонлар инфра-тузилмаси барпо этилди.

Қўрилган чоралар натижасида миллий армиямизнинг жанговар шайлиғи ва қўбйлиғи сезиларли даражада ўсиб. Бугун ишон билан айта мўкин, Куролли Кучларимиз давлатимиз суверенитети ва ҳудудий ялпытилгини, тинч ҳаётни ва хавфсизлигини ҳимоя қилишға қодир кўнча эга.

Минтақадаги мураккаб ҳарбий-сиёсий вазиятдан келиб чиқиб, Куролли Кучларнинг жанговар салоҳиятини янада оширишға қаратилган ишлар давом эттирилди. Алоҳида йўналишларда қўшинларнинг жанговар таркибини мустаҳкамлаш, турли идораларға мансуб қўшинлар ва ҳарбий бўлинмаларнинг ўзаро ҳамкорлиғи ва қўшма тайёргарлиғи самарадорлигини яхшилаш, илғор хорижий тажрибани жорий этиш ва бошқа қўллаб тадбирларни амалға оширишни режалаштирганмиз. Куролли Кучлар жанговар салоҳиятини янада мустаҳкамлашни Ватанимизни ишончли ҳимоя қилиш имконини беради.

— Мудофаа вазирлиғи доимий тарзда қўллаб мамлакатларнинг ҳарбий идоралари билан шерикликни кенгайтириб келмоқда. Қадрларни тайёрлаш, тажриба алмашиш, қўшма қўшинлар ўқувини ўтказиш, ҳарбий соҳада илмий ишлар қилиш борасидаги ҳамкорлик натижаларини ҳақида нималар дея оласиз?

— Ҳарбий соҳада турли хорижий давлатлар билан ҳамкорлик фаол ривожланяпти, асосий эътибор қўшинларимизға — Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистонға қаратилган.

2022 йилда хорижий давлатларнинг мудофаа идоралари билан ҳарбий ҳамкорлик юзасидан 20 дан ортук режалар имзоланди ва амалға оширилди. Ташкил этилган қўшма тадбирларда дунёнинг етакчи мамлакатлари қўшинларининг жанговар тайёргарлиғи, ҳарбий таълим ва қўрилиш соҳаларидаги илғор тажрибаларини ўрганишға эътибор қаратилди.

Ҳарбий ва ҳарбий-техникавий соҳалардаги ҳамкорликнинг меъёрий-ҳуқуқий базасини кенгайтириш мақсадида Утган йилли идораларо ва ҳукуматларо характердаги саккизта ҳужжат ишлаб чиқилди ва имзоланди.

Ўзбекистон поштахатда биринчи марта Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо мамлакат мудофаа вазирларининг кенгаши ўтказилди. Унда Ҳиндистон, Қозғистон, Хитой, Қирғизистон, Покистон, Россия, Ўзбекистон, Тожикистон мудофаа вазирлари катнашди. Шунингдек, ўтган йилли Ўзбекистонда МДҲға аъзо давлатлар мудофаа вазирлари Кенгаши ҳузурдаги мувофиқлаштирувчи қўмиталарнинг қатор мажлислари ташкил этилди.

Қўшинларнинг жанговар тайёргарлиғи соҳасидаги ҳамкорлик ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Утган йил давомида Ўзбекистон Мудофаа вазирлиғи бўлинмаларининг хориждаги бешта халқро қўшма ўқувдаги иштироки ташкиллаштирилди. Мамлакатимиз ҳудудида олтига қўшма халқро тренинг ўтказилди. Бундан ташқари, Мудофаа вазирлиғи ҳарбий хизматчилари АҚШдаги "Энг илғор жангчи", Покистондаги "Жамоавий руҳ", Туркиядаги "Энг яхши снайпер" ва Буюк Британиядаги "Кембрия патрули" халқро мусобақаларида мўносиб катнашиб, фахрли ўринларни қўлга киритди.

Шунингдек, Мудофаа вазирлигининг жамоаларини "АрМИ — 2022" Халқро армия ўйинларининг 21 та мусобақасида иштирок этган буюқ, уларнинг бештаси Ўзбекистон ҳудудида ўтказилди. Ушбу армия ўйинлари якунида ҳарбий хизматчиларимиз умумжамоа ҳисобида 34 та мамлакатнинг 270 жамоаси орасида 7 та олтин, 10 та қумуш ва 5 та бронза медалини қўлга киритиб, иккинчи ўринни эгаллади. 2021 йилдан бошлаб Тожикистон ва Қир-

ғизистон ҳарбий хизматчиларининг Ўзбекистон Мудофаа вазирлигининг олиий ҳарбий таълим муассасаларида ўқиши йўлга қўйилди. Ҳарбий қўрилиш, аҳборот технологиялари ҳамда хорижий тилларни ўрганиш каби долзарб масалалар бўйича машгулотлар ўқатиш учун академияға узоқ муддатли асосда АҚШ, ХХР, Ҳиндистон, Туркия ва Франция мудофаа идораларининг мутахассислари жалб этилди. Бундан ташқари, Мудофаа вазирлигининг Марказий ҳарбий клиник госпиталида юқори технологияли операцияларни ўтказиш, мастер-класслар ва тажриба алмашиш мақсадида АҚШ, Туркия, Ҳиндистон, ГФР, Франция ва Жанубий Корея ҳарбий-тиббий мутахассисларининг фаолияти йўлга қўйилди.

— Ҳар қандай давлатнинг армиясига юқори малакали мутахассислар зарур. Мамлакатимизда ҳарбий қадрларни тайёрлашда қайси мезонлар асос қилиб олинган?

— Замонавий шароитларда Куролли Кучларни ислоҳ қилиш вазифаси ҳарбий кадрларни тайёрлаш тизими олдиға янгидан-янги талабларни қўймоқда. Офицерларни тайёрлашда профессионал ҳарбийларға ус-тувор эътибор қаратилмоқда. Булар — лаёқатлилик, масъулиятлилик ва ўз ишиға садоқатлилик.

Ҳабарингиз бор, ТАТУ махсус факультети базасида Мудофаа вазирлиғи Аҳборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институти ташкил этилиб, кампус типдаги янги замонавий ҳарбий шахарчага жиҳозлаштилди. Тошкент табиёт академиясининг ҳарбий-тиббий факультети базасида Ўзбекистон Куролли Кучлари Ҳарбий-тиббий академияси ташкил этилди, Олий ҳарбий авиация билем юрти Қаршидаги замонавий ҳарбий шахарчаға кўчирилди. Куролли Кучлар академиясида янги факультетлар ва офицерларни тайёрлаш йиллиқ курслари, Ўзбекистон Миллий университетни ҳарбий кафедралари ўрниға резерв ва захиралдаги офицерларни тайёрлаш ҳарбий тайёргарлик ўқув маркази ташкил этилди. Ўзбекистон Республикаси Президентни ҳузурдаги Давлат бошқаруви академиясида профессор-ўқитувчилар таркибини тайёрлаш ва малакасини ошириш тизими йўлга қўйилди.

2022 йилда Куролли Кучлар Академияси таълим тизимини тубдан ислоҳ қилиш бўйича мўиян натижаларға эришдик. Ҳарбий бошқарув ва етакчилик, Миллий гуруҳ ва ҳарбий ватанпарварлик кафедраларини ташкил этиш, таълимнинг янги йўналишларини очдик. Инсонға эътибор ва сифатли

Ҳосан ПАЙДОЕВ олган сурат.

ларида табиий ва сунъий тўсиқларни аниқлаш вазифаларини бажаради.

Президент, Куролли Кучлар Олий Беш Қўмондони Шавкат Мирзиёев Мурожаатномада ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, бузғунчи кучларнинг ёшлар онгига салбий таъсириға йўл қўймаслик муҳимлигини алоҳида қўйиб ишлар олиб бориюмоқда?

— Мудофаа вазирлиғи томонидан манфаатдор вазирик ва идоралар билан ҳамкорликда "Миллий армиямиз — ёшлар нигоҳида" шиори остида ёшлар орасида амалий, яъни ватанпарварлик тарбияси ишларини олиб бориш учун "Йул харитаси" иш-лаб чиқилди. У ватанпарварлик, маънавият, маданият ва ҳуқуқий саводхонлик каби тўртта йўналишдаги тадбирларни ўз ичига олади. Ушбу вазифаларни амалға ошириш учун 2022 йилда ҳар бир чорак учун 14 та маъмурий туманлар кесимида "тармоқли жадваллар" тасдиқланди, унга кура, маҳаллар, ҳарбий қисмлар ва муассасаларда 28 мингдан ортук тадбирлар ўтказилди.

Хусусан, маҳалла, ҳарбий қисм ва муассасаларда ёшлар билан 5 мингдан ортук маънавий-маърифий тайёргарлик машгулотлари, мустақиллик дарслари, мардикл ва жасорат, ҳарбий-ватанпарварлик қарвонари, очик эшиқлар кунлари, "Жасоратли ас-

қўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг тарбиявий жараёндаги роли қандай?

— Мудофаа вазирлиғи ҳузурдаги Жамоатчилик кенгаши аъзолари ва фахрийлари юқорида қайд этилган барча тадбирларда фаол катнашиб, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашдек вазифаларни амалға оширишда салмоқли ишларни олиб борапти.

Аёнки, геосийсий кучлар ўртасидаги қарама-қаршилиқ кучайиб, ёшлар салбий таъсирининг бош объектига айланди. Фарзандларимизнинг онги ва қалби учун кураш олиб бораётган эканмиз, унда ютқазиниҳа ҳаққимиз йўқ. Ахир мамлакатимиз келажағи, янги Ўзбекистонни, учинчи Ренессанс пойдеворини бунёд этиш борасидаги орузу-мақсадларимиз, интилизларимиз муваффақияти айнан шунға боғлиқ. Бу ўринда буюқ мутафаккир Абдулла Авлонийнинг сўзлари ёгда келади: "Тарбия биз учун ё ҳаёт — ё мамот, ё нажот — ё ҳалокат, ё саодат — ё фалокат масаласидир". Бу ўғитлар ҳамон долзарблигини йўқотгани йўқ.

Мудофаа вазирлиғи ҳузурдаги Жамоатчилик кенгаши ва Фахрийлар кенгаши ҳарбий округлар қўмондонлиғи, Қоракалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳарбий-мамурий секторлар раҳбарлари билан биригилда қачирқиқча бўлган ёшлар ва ҳарбий хизматчилар орасида уларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, юқори ахлоқий ва маънавий-маърифий сифатларини, фаол ҳаётини позицияни шакллантириш борасидаги тадбирларда фаол иштирок этишмоқда.

Ҳар бир мактаб, лицей, маҳаллага бириктирилган минтақавий жамоат кенгашлари аъзолари ва фахрийлар жойларда ўқувчилар, талабалар, ҳарбий хизматчилар билан учрашувлар, суҳбатлар ташкиллаштирмоқда. Шунингдек, Куролли Кучлар фахрийлари иштирокида барча умумтаълим мактабидан "Жасорат", "Янги авлод", "Аскар", "Ватанпарвар", "Еш чегарачи", "Еш посбон", "Бургутлар" ва бошқа тўғараклар ташкил этилаётгани ҳам эътиборға молик.

Давлатимиз раҳбарининг Мурожаатномаси уларнинг навиқрон авлодга халқимизнинг маънавий қадриятларини сингдириш борасидаги ҳаракатларида илҳомлантирувчи қаҳриққа айланди.

2022 йил мўбаидида Ўзбекистон Республикаси мудофаасига қўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилотини томонидан ҳам ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашға қаратилган 10 мингдан зиёд тадбирлар ўтказилган бўлиб, уларда 900 мингга яқин шахслар катнашди.

Президентимизнинг 2022 йил 2 мартдаги "Ватан таянчи" болалар ва ўсмирлар ҳарбий-ватанпарварлик ҳаракати фаолиятини ташкил этиш тўрисида"ғи қарорига қўра, "Ватанпарвар" ташкилотини мудофаа ишлари бўйича бошқарма ва бўлимлар билан ҳамкорликда умумтаълим мактабларида "Ватан таянчи" отряди аъзолари учун ташкилот фаолияти билан таништиришға йўналтирилган тадбирлар ўтказилмоқда, мазкур тадбирларда 67 мингга яқин ўқувчи-ёшлар иштирок этиди.

2022 йили Куролли Кучларимиз ҳарбий хизматчилари турли спорт ареналарида фаол катнашиб, юқори натижаларға эришишди. Спортни аскарлар, сержант, офицерлар ва қақирлувчилар орасида оммалаштириш юзасидан Мудофаа вазирлигининг қандай режалари бор?

— Хорижий армияларнинг энг янги услублари ва илғор технологияларидан фойдаланган ҳолда жисмоний тайёргарлик машгулотларини ўтказиш қақирлувчилар ва ҳарбий хизматчиларни тарбиялашнинг ажралмас қисмидир. Ёшларни спортнинг турли йўналишлари бўйича секцион машгулотларға жалб этган ҳолда соғлом турмуш тарзини, жисмоний тарбия ва спортни тарғиб этиш, Куролли Кучларда ҳарбий хизмат ўташни оммалаштириш ишлари бундан кейин ҳам давом эттирилади. Спорт секцияларида машгулотларни таниқили спортчилар, уни ташкиллаштиришда катта тажрибаға эга бўлган юқори малакали мурабийлар, ҳарбий хизматчилар ва Куролли Кучлар хизматчилари ўтказишади.

Ҳозирғи вақтда Мудофаа вазирлиғи қўшинларида спортнинг турли қўринишлари бўйича 287 та секция фаолият қўрсастиди. Улар орасида футбол, дзюдо, таэквондо, қўл жанги, кураш ва бошқалар бор. Секцияларда 10 миңг 800 дан зиёд болалар ҳамда қақирғувгача ва қақирлувчи йиғитлар шуғулланяди.

Утган йилли Мудофаа вазирлигининг Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази вакиллари турли даражадаги 622 та медалга соҳибига айланмишди. Халқро мусобақалардаги медалларнинг 89 таси олтин, 59 таси қумуш ва 72 таси бронза бўлиб, бу 2021 йилги кўрсаткичлардан сезиларли даражада салмоқти.

2023 йилға оид спорт тадбирлари таъвим режасига қўра, етакчи армия спортчиларининг Олимпия ва спортнинг амалий турлари бўйича мусобақаларда иштироки кутулаётган бўлиб, уларда 2024 йилли Париҳда ўтказиладиган XXX ёғзи Олимпия ва XVII Паралимпия ўйинларида иштирок этиш учун 20 дан зиёд лицензиялар олиш режалаштирилмоқда.

— Ватан ҳимоячилари учун осон бўлган армия хизматида муҳим қўмак оила ва уйдаги хотиржамлик, фаровонлик саналади. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларининг ижтимоий ҳимояси йўлида олиб борилаётган ишлар ва истиқболдаги режаларға ҳам тўхталсангиз.

— Йилдан-йилға ҳарбий хизматчилар ва улар оила аъзоларининг ижтимоий ҳимояси кенгайтирилмоқда. Ҳарбий хизматчилар, шунингдек, ҳарбий хизматдан захираға бўша-тилган фуқаролар, уларнинг оила аъзолари тасдиқланган дастурларға кура уй-жой билан таъминланяпти. 2017 йилдан 2021 йил-ғача ипотека кредитлари ҳисобидан 230 та кўп қаватли яшаш уйлари, қўрилган бўлиб, 7 миңг 200 нафар ҳарбий хизматчи янги уйға қўчиб кирди. 2022 йилда 32 та 1200 квадратли кўп қаватли уйлар барпо этилди. Реал эҳтиёждан келиб чиқиб, жорий йилда ушбу кўрсаткични ошириш режалаштирилган.

Шунингдек, 2022 йилда хизмат мажбуриятини ўтаётган пайтда ҳалок бўлган, яра-ланган, кунтуяна ва майиб бўлган ҳарбий хизматчиларнинг ва айни вақтда хизматда бўлган Ватан ҳимоячиларининг қўллаб фарзандларига олиий таълим муассасалари-ға ўқишға кириш учун тегишли иттизмий тавсияномалар берилди. Утган йилнинг ёз мавсумида ҳарбий хизматчиларнинг икки мингта яқин фарзандлари болалар соғломлаштириш лагерларида дам олишди. Ўғил болалар ва қизлар учун 2 миңг 580 та тўғарак ташкил этилди. Уларға 14 мингдан зиёд болалар жалб этилди.

Сифатли тиббий хизмат билан таъминлаш соҳасида бажарилган ишлар ҳақида алоҳида тўхталмоқчиман. Мазкур соҳада босқинча-босқинч инфратузилма ва ҳарбий-тиббий муассасалар базасини моддий-тех-ники яхшилаш, умум замонавий тиббий ан-жомлар, аҳборот-коммуникацион воситалар билан таъминлаш чоралари амалға ошириляпти. Марказий ҳарбий клиник гос-питал ҳудудида замонавий даволаш-диагно-стика мажмуаси бунёд этилиб, фойдала-нишға топширилди. Унда диагностика ва жаррохлик йўналишида даволаш билан боғ-лиқ бўлимлар жойлашган. Ягона тиббий ах-борот тизими барпо этилди. Госпиталнинг қабул имконияти қувати 35 фойза, Бемор ўрнининг умумий сони 600 дан 700 гағача ошди. Жойларда тегишли мутахассисларни жалб этган ҳолда ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари бўлган аёллар чуқурлашти-рилган тиббий қўриқдан ўтказилди.

Ватан ҳимоячиларининг оила аъзолари бандлиғи масаласи ҳам эътибордан четда эмас. 2022 йил ҳарбий хизматчиларнинг ишиси оила аъзоларидан 75 киши танланган мутахассисликлар бўйича моно ва ўқув марказларида таълим олди. Ҳарбий хизматчиларнинг 13 миңдан зиёд аёлларининг доимий бандлиғи таъминланди, улар-дан 218 нафари тадбиркорлик фаолиятиға жалб этилди. Ҳарбий шахарчаларда 125 та тивв шехи ташкил этилди.

Жорий йил Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларининг олис ҳудудларидаги ҳарбий шахарчаларда ҳарбий хизматчилар фарзандлари учун мактабга таълим таш-килотларини қўриш режалаштирилган.

— Ватан ҳимоячиларини, шунингдек, ўз ҳаётини Куролли Кучлар сағидига хизмат билан боғлашни ният қилган ёшларға тилакларингиз...

— Ававало, бугун халқимизға мардлар кўчи — Ватан ҳимоячилари байрами, Куролли Кучларимизнинг 31 йиллиғи кутлўғ бўлсин! Бу муқаддас ва шарофли йўлда сер-как ва собит турган, Ватанимиз бургонини садокат билан бажараятган йиғит-қиз-ларимизға, уларнинг ортдан улуг мақсад билан вояға етаётган ёшларимизға, қўлини дуоға очиб, Яратгандан юртимизға тинчлик, осойишталик ва фаровон ҳаёт тилаётган нурунийларимизға, опа-сингилларимизға сиҳат-саломатлик, муваффақият, буюкмиас оирода, тилақларига файзу баракат, бахт-саодат тилаймани!

Ватан ҳимоясида турган ўғлонлар номи-дан ишонтириб айтаманки, 2023 йилда янги Ўзбекистон Куролли Кучларини изчил ислоҳ қилиш, мамлакатимиз мудофаа салоҳияти-ни мустаҳкамлаш, касбий маҳорати юқори даражада шаклланган, ўз бурчиға содиқ, ватанпарвар ҳарбий хизматчиларни тарбия-лаш, мудофаа ва хавфсизлик соҳасида эришяётган барча ютуқ ва марраларимиз-нинг янги босқинча олиб чиқамиз.

Сирожиддин ЖўРАБОВ («Халқ сўзи») суҳбатлашди.

Ўзбекистон миллий тараққийётнинг янги даврига дадил қадам қўйган бир вақтда миллий армиямиз ҳам Ҳамомхан юксалиб бормоқда. Тарихға айланган 2022 йил Мудофаа вазирлиғи қўшинлари учун ҳам ривожланиш, бой тажрибаларни тўплаш ва амалиётга киритиш, жанговар шайлик ҳамда тайёргарлик дастурларини қайтадан кўриб чиқиш, барча йўналишдаги таъминотни мустаҳкамлаш, ҳарбий-ватанпарварликни кенг тарғиб қилиш йили бўлди.

ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

Олий Мажлис Сенати ҳузуридаги Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича республика комиссияси томонидан хотин-қизлар ҳамда болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, шунингдек, вояга етмаганларга нисбатан ноҳўя ҳаракатларни содир этганлик учун жавобгарликни кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилиб, хотин-қизлар ҳамда вояга етмаганларга нисбатан содир этилаётган зўравонлик ва бошқа салбий ҳолатларни қонуна бартараф қилиш зарурлиги ташаббуси илгари сурилган эди.

Жараён

Шу мақсадда парламент оқори палатасининг 2022 йил 5 майдаги "Хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқларини ишончли ҳимоя қилиш, уларга нисбатан содир этилаётган зўравонликларга оид масалалар ҳақида"ги қарори билан хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишга қаратилган қонунчиликни такомиллаштириш масалалари юзасидан маҳсус ишчи гуруҳи тузилиб, унинг олдига бир қатор вазифалар қўйилди. Ишчи гуруҳ таркибида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бола ҳуқуқлари бўйича вакили, Бош прокуратор, Олий суд, Ички ишлар ҳамда Адлия вазирликлари, "ЮНИСЕФ" халқаро ташкилоти, "САБР" республика ижтимоий-иқтисодий ривожланиш, Фуқаролик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, "Istiqlol Avlod" ижтимоий-ахборот, "Istiqlol avlodi" ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий қўллаб-қувватлаш, "Nihoi" ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш марказлари вакиллари, ҳуқуқшунос олимлар, шунингдек, pemolchi.uz сайти аъзолари фаол иштирок этди.

ри ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунчиликни такомиллаштириш масалалари ўрганилиб, тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар хатловдан ўтказилди ва қўллаб-даватлар тажрибаси таҳлил қилинди. Хусусан, АҚШ, Буюк Британия, Германия, Швеция, Австралия, Хитой, Россия, Беларусь, Болгария, Украина, Грузия, Арманистон, Озарбайжон ҳамда Марказий Осиё давлатларининг бу борадаги қонунчилиги ўрганиб чиқилди. Ишчи гуруҳ 2022 йилнинг май — декабрь ойлари давомида фаолият олиб борди ва пировардида қатор қонунларга ўзгартиш ва қўшимчаларни кўзда тутуви комплекс қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Сенатнинг қонунчилик ташаббуси мавжуд эмаслиги бос қонун лойиҳаси Хукуматга тақдим этилди ва у ҳозирги пайтда regulation.uz да жойлаштирилган. Сенат рақобарияти қонун лойиҳасини ишлаб чиқишда фаол иштирок этган барча давлат ва нодавлат ташкилотлари вакилликларига ҳамда олимлар ва жамоатчилик фаолларига миннатдорлик билдирди. Шу ўринда айтиш керакки, Сенат ҳузуридаги ишчи гуруҳ маъмур қонун лойиҳаси қабул қилиниши, унинг амалиётга таъбиқ этилиши ҳамда самарали таъминланиши жараёнида ҳам фаол қатнашди.

«Халқ сўзи».

ҚЎМИТА ФАОЛИЯТИ САРҲИСОБИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси томонидан матбуот ва оммавий ахборот воситалари учун брифинг ўтказилди. Унда қўмитанинг 2022 йилдаги фаолияти юзасидан журналистларга ахборот берилди.

Брифинг

Таъкидланганидек, қўмита ҳисобот даврида ўз фаолиятини ташкил қилишда мамлакатимизда амалга оширилган ижтимоий-иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, аҳолини ижтимоий муҳофазалаш, бандлигига кўмаклашиш, меҳнат муносабатларини тартибга солиш жараёнларини такомиллаштириш каби муҳим йўналишларни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга устувор аҳамият қаратди. Хусусан, ўтган даврда қонун ижодкорлиги фаолияти йўналишида қўмита

10 та қонун лойиҳаси учун масъул бўлди. Уларнинг 9 таси Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилиниб, Сенатга юборилган бўлса, шундан 5 таси Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан имзоланди. Шунингдек, қонун лойиҳаларини маромига етказишда уларни халқчил, айниқса, ижтимоий йўналтирилган тарзда тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилиб, жойларга чиққан ҳолда аҳоли билан маслаҳатлашувлар ўтказиш тизими йўлга қўйилди.

Ҳисобот даврида қўмита парламент назоратининг таъсирчан механизмларидан самарали фойдаланган ҳолда, меҳнат муносабатлари ва бандлик соҳасидаги муаммоларни ҳал этишга алоҳида эътибор қаратди. Шу даврда 24 та назорат-таҳлил тадбири ўтказилди. Ўтган даврда қўмита аъзолари томонидан жойлардаги долзарб муаммоларни ўз вақтида, самарали ҳал этиш мақсадида фуқароларнинг талаб-истакларидан келиб чиқиб, давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари номига жами 35 та депутат сўрови юборилди. Эътиборли томони, 2022 йилда қўмита фаолиятида фуқаролар мурожаатларини ўз вақтида ва тўлиқ ўрганиш ҳамда улар юзасидан қонуний чоралар қўришига устувор вазифа сифатида эътибор қаратилди. Қўмитада келиб тушган жами 608 та муро-

жаатни ижобий ҳал қилиш юзасидан муайян ишлар амалга оширилди ва уларнинг салмоқли қисми бартараф этилди. Шунингдек, қўмита аъзолари томонидан турли масалалар юзасидан 589 нафар фуқаро қабул қилиниб, улар билан юзма-юз мулоқот ўтказилди. Мазкур қабуллр давомида 600 дан зиёд масалалар кўтарилган бўлса, уларнинг 220 га яқини депутатлар сайъ-ҳаракати билан ҳал этилди. Қолган мурожаатлар кўриб чиқиши учун тегишли давлат органларига юборилди. Брифингда Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитасининг ўтган даврдаги фаолиятига бағишланган ҳисоботи қабул қилиниб, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш бўйича зарур чора-тадбирлар белгила олинди.

«Халқ сўзи».

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҚАЛҚОНЛАРИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси томонидан 14 январь — Ватан ҳимоятчилари қуни муносабати билан "Миллий армиямиз — Янги Ўзбекистоннинг мустақкам қалқонидир!" мавзудида даврда суҳбати ўтказилди.

Анжуман

Тадбирнинг асосий мақсади ўтган 31 йил мобайлида мамлакатимиз мустақиллиги, хавфсизлиги ва ҳудудий ахлитлигининг қиёфаси, қўшниларнинг тайёргарлик даражаси тубдан ўзгарди. Ҳарбий қисм ва полигонлардаги инфратузилма, аскар ва офицерларнинг шароитлари яхшиланди. Халқаро армия йўналишида ҳарбийларимиз фахрли ўринларни қўлга киритмоқда. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти,

Куролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев томонидан имзоланган бир қатор Фармон ва қарорлар армиямизнинг жанговар имкониятларини, ҳарбий жамоалардаги маънавий-ахлоқий муҳитни тубдан ўзгартириш имконини бермоқда. Мамлакатимиз геостратегик жойлашувининг ўзига хослиги, минтақада вужудга келадиган ҳарбий-сиёсий ҳолат ҳисобга олинган ҳолда Куролли Кучлар бирлашмаларининг вазифа ва тузилмалари қайта қўриб чиқилди. Ҳарбий бошқарув тизими оптималлаштирилиб, жанговарлик самарадорлиги бўлмаган, бир-бирини тақрорловчи тузилмалар ўрнига жанговар бригадалар ташкил этилди. Армияни янги қурол-аслаҳа ва замонавий ҳарбий техника билан таъминлаш бўйича комплекс

қора-тадбирлар амалга оширилди. — "Халқ ва армия — бир тану бир жон" тамойили асосида ҳарбий қисмларнинг эшиклар жамоатчилиги, айниқса, ёшлар учун кенг очилди. Бундай сайъ-ҳаракатлар ҳарбий хизматчиларнинг маънавий-маърифий салоҳиятини оширди, ёшларда эса миллий армиямиздан фахрлини туйғуси ва ҳарбий-ватанпарварлик руҳи ортди. — дейди Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси аъзоси Таваккал Чориев. — Ташкент шаҳрида "Галаба боги" ёдгорлик мажмуаси ва унинг таркибидаги "Шон-шараф" давлат музейи ҳамда вилоят марказларида "Ватанпарварлар боғи"нинг барпо этилиши чин маънода тарихий ўзлигини ҳимоя қилувчи муҳим манбага айланди. Ҳарбий қисм ҳамда муассасаларда буюк аجدодларимиз Амир

Темур ва Жалолиддин Мангуберди қахрамонлиги, ватанпарварлик ва жасоратини намоён этувчи ўқув синфлари яратилди. Куролли Кучларимизнинг жанговар шайлиги, нуфузи йилдан-йилга ортиб бораётгани халқаро майдонларда ўтказилаётган мусобақаларда ҳам кўзга яққол ташланади. Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги жамоалари халқаро армия ўйинларида бир неча йилдири, фахрли ўринларни эгаллаб, мусобақаларда ўндан ортик рекордлар янгилади. Тадбир якунида ҳарбий хизматда алоҳида ютуққа эришаётган офицерлар кутланди, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг эсдалик совғалар билан тақдирланди.

«Халқ сўзи».

ЎЗБЕКИСТОН ВА GERMANIA PARLAMENTLARI ЎРТАСИДАГИ АЛОҚАЛАР ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Мамлакатимизда Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ҳоржий ва қўшни давлатлар билан ўзаро манфаатли ташқи сиёсат юритиш, дўстона муносабатларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, мамлакатимизнинг илм-фан, техника, иқтисодиёт, маданият ҳамда қонун ижодкорлиги соҳасида дунёнинг кучли давлатлари қаторида турган Германия Федератив Республикаси билан муносабатлари кейинги йилларда чуқур стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Бу икки томонлама ҳамкорлик соҳаларида, биринчи навбатда, парламентлараро алоқаларда кўзга яққол ташланаётганини, айни чоғда Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги самарали ривожланаётган икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисмига айланганини эътироф этиш керак.

Мамлакатимизда Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ҳоржий ва қўшни давлатлар билан ўзаро манфаатли ташқи сиёсат юритиш, дўстона муносабатларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, мамлакатимизнинг илм-фан, техника, иқтисодиёт, маданият ҳамда қонун ижодкорлиги соҳасида дунёнинг кучли давлатлари қаторида турган Германия Федератив Республикаси билан муносабатлари кейинги йилларда чуқур стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Бу икки томонлама ҳамкорлик соҳаларида, биринчи навбатда, парламентлараро алоқаларда кўзга яққол ташланаётганини, айни чоғда Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги самарали ривожланаётган икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисмига айланганини эътироф этиш керак.

Мамлакатимизда Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ҳоржий ва қўшни давлатлар билан ўзаро манфаатли ташқи сиёсат юритиш, дўстона муносабатларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, мамлакатимизнинг илм-фан, техника, иқтисодиёт, маданият ҳамда қонун ижодкорлиги соҳасида дунёнинг кучли давлатлари қаторида турган Германия Федератив Республикаси билан муносабатлари кейинги йилларда чуқур стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Бу икки томонлама ҳамкорлик соҳаларида, биринчи навбатда, парламентлараро алоқаларда кўзга яққол ташланаётганини, айни чоғда Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги самарали ривожланаётган икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисмига айланганини эътироф этиш керак.

Мамлакатимизда Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ҳоржий ва қўшни давлатлар билан ўзаро манфаатли ташқи сиёсат юритиш, дўстона муносабатларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, мамлакатимизнинг илм-фан, техника, иқтисодиёт, маданият ҳамда қонун ижодкорлиги соҳасида дунёнинг кучли давлатлари қаторида турган Германия Федератив Республикаси билан муносабатлари кейинги йилларда чуқур стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Бу икки томонлама ҳамкорлик соҳаларида, биринчи навбатда, парламентлараро алоқаларда кўзга яққол ташланаётганини, айни чоғда Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги самарали ривожланаётган икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисмига айланганини эътироф этиш керак.

Танлов ДОЛЗАРБЛИК, ПРОФЕССИОНАЛЛИК — АСОСИЙ МЕЗОН

Шу кунларда "Гендер тенглик фаоли" миллий танловини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича республика комиссияси томонидан кўрикка тақдим қилинган аризалар ҳамда иштирокчиларнинг материаллари ўрганиб чиқилмоқда.

Айтиш жоизки, бу жараёнда долзарблик, инновациялардан фойдаланиш, профессионаллик, инновациялардан фойдаланиш, профессионаллик ва ОАВ томонидан билдирилган муносабат сингари асосий меzonларга алоҳида эътибор қаратиляпти. Мазкур танлов еттига асосий ва унча қўшимча номинациялар бўйича ўтказилаётди. Унда гендер тенгликни таъминлаш соҳасида юқори натижаларга эришган, ушбу йўналишда жамоат ривожини йўлида ташаббус кўрсатаётган, хотин-қизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ўз соҳасига тегишли йўналишларда долзарб вазифаларни амалга ошираётган вазирлик ва идоралар, нодавлат нотижорат ташкилотлари, оҳмиқликлар, тадбиркорлик субъектлари ҳамда ҳиммий ахборот воситалари қатнашади. Танловни ўтказишдан қўзғалдан мақсад ҳар би ташкилотда гендер тенгликни таъминлашга қаратилган сиёсатни шакллантириш, ташкилотлар фаолиятига гендер ёндашувларни жорий этиш, бу масалаларга жамоатчилик эътиборини кенг жалб этиш, турли ташкилотларнинг ушбу йўналишдаги энг илгор тажрибасини аниқлаш, умумлаштириш ва тарғиб қилиш, хотин-қизлар ҳамда эркеклар тенг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини қафолатлашдан иборат.

«Халқ сўзи».

Биз ва жаҳон

2022 йилнинг 28 ноябрдан то 2 декабрига қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ҳамда Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти вакилларидан иборат делегация Германияда бўлиб қайтган. Мазкур делегация аъзолари сафида бўлиб, Германия Бундестаги фаолияти билан яқиндан танишиш жараёнида бу мамлакатдаги ривожланиш ва эришилган ютуқларини кўриб, Президентимиз аксарият нутқларида кўп соҳаларда Германия тажрибасини жорий этиш ташаббусини илгари сурганида ҳақ эканига яна бир бор амин бўлди. Германия парламентаризмининг бой тажрибаси ва аъёнчаларини ҳисобга олган ҳолда ушбу мамлакат билан парламентларо алоқаларни ривожлантиришга муҳим аҳамиятга эга. Шу нукта назардан, мамлакатимиз делегациясининг Германия ташқирифи Ўзбекистон парламенти фаолиятини янада такомиллаштиришга, уни амалий жиҳатдан бойитишга хизмат қилади. 2020 йил Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Германия Бундестаги билан ҳамкорлик бўйича парламентларо гуруҳи ташкил этилган. Парламент гуруҳи икки қанқарувчи орган ўртасидagi шериклик алоқаларини мустақкамлашга, қолаверса, мамлакатларимиз ўртасидаги кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қилади. Шу билан бирга, Бундестагининг "Германия — Марказий Осиё" парламент гуруҳи икки томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга ҳам катта ҳисса қўшади. Ҳафталик дастур доирасида Бундестаг фаолиятининг ўзига хос жиҳатлари, унинг бошқаруви, илмий хизмати, доимий комиссиялари, парламент назорати ва мурожа-

ат органлари, кутубхоналар ҳамда бошқа тузилмалари фаолияти билан яқиндан танишиш. Германия парламентидаги тарихий фракциялари, иқтисослаштирилган қўмиталари фаолияти, Бундестаг ва сайлов оқулларидаги ялпи мажлислар жараёнини кузатишга муваффақ бўлди. Шунингдек, мезонлар ҳамроҳлигида Германия федерал ерларининг вакиллик органи бўлиши Бундестаг ва Бранденбург федерал ери парламенти (Ландтаг) фаолиятини ўрганди. Германиянинг депутатлар ва парламент Девоини масъуллари билан ўтган учрашувлар давомида юртимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий ислохотлар ҳамда конституциявий ислохотларнинг бориши, унда "Жамият — ислохотлар ташаббускори" гоиси асосида кенг жамоатчиликнинг фикри ва тақлифлари инобатга олинаётгани, ҳозирда Қонунчилик палатасининг масъул қўмиталари томонидан Конституциявий қонун лойиҳаси маромига етказилаётгани юзасидан берилган батафсил маълумотлар мезонларда қизиқниш уйғотди. Шунингдек, Олий Мажлисининг қонунчилик фаолияти, норма ижодкорлиги, фракциялар, қўмиталар ва комиссиялар иш услублари ҳамда парламентаризм соҳасидаги янгиликлар ҳақида ахборот тақдим этилди. Иккинчи, учрашувда икки мамлакат парламентлари ҳамкорлигини ривожлантириш, парламентлар қошидаги илмий-тадқиқот институти ўртасида алоқаларни ўрнатилш масалалари муҳоама қилинди. **Бундестаг — давлат бошқаруви ва қонун ижодкорлигининг муҳим бўғини** Германия Бундестаги Германия Федератив Республикасининг олий конституция-

вий органи ва бевосита халқ томонидан сайланадиган ягона давлат оқулдир. Бундестагининг ваколат муддати тўрт йилни ташкил қилади. Мазлумот ўрнида айтиш жоиз, Германия парламентидаги сўнгги сайловлар 2021 йил 26 сентябрда бўлиб ўтган ва сайлаш ҳуқуқига эга 60 миллиондан ортиқ сайловчиларнинг 76,6 фоизи овоз бериш ҳуқуқидан фойдаланган. Сайловда кўпчилик овоз (25,7 фоиз) билан Германия Социал-демократик партияси (СДП) етакчи ўринни эгаллади. Ундан кейинги погонларда эса Германия Христиан-демократик иттифоқи (ХДИ) ва Бавариядаги Христиан-ижтимоий иттифоқи (ХИИ) турибди. Сайлов натижалари эълон қилинган илк марта СДП, "Яшиллар" ва "Эркин демократлар" партиялари ўртасида сиёсий иттифок шакллантирилди ҳамда ун партия келишган ҳолда кейинги тўрт йил давомида Федерал канцлер лавозимига социал-демократ сиёсатчи Олаф Шольцни сайлашди. Германия Бундестагида бўладиган сайловларнинг хусусияти шундаки, унда сайловчилар иккита овозга эга бўлади: биринчи овоз билан улар ўз сайлов округидан номзодни танлайди. Иккинчи овоз билан эса улар партия рўйхатидаги номзодларга овоз беради. Парламентдан ўрин олиш учун "Федерал сайлов тўғрисида"ги қонунга асосан, тегишли партия бутун Федерация (сайлов ҳудуди) бўйича белгилаган умумий беш физиклик тўсиқдан ўтган бўлиши лозим. Шунингдек, агар партия ун ёки ундан ортиқ сайлов округида тўғридан-тўғри мандатларни қўлга киритса, унинг номзоди энг кўп овоз олади ва у ўз депутатларини Бундестагга юбориши мумкин. Германияда давлат ҳокимияти классик бўлиниш асосида учта таркибий қисмдан иборат: қонун чиқаруви, суд ва ижро этишчи ҳокимиятлар, улар бири-бири билан ўзаро ҳамкорликда фаолият юритади. Бундестагга қонун чиқарувчи ҳокимияти роли берилиб, федерал даражада фақат у Германия аҳолиси учун мажбурий бўлган қонунларни қабул қилади. Шундай қилиб, сиёсат ва жамоат ривожини бошқарадиган парламент зиммасига катта масъулия юкленди. Айни чоғда айтиш керакки, Бундестаг нафақат қонунларни қабул қилади, балки ижроия ҳокимияти, яъни федерал ҳукуматни бошқарадиган Федерал канцлерни сайлайди. Бундан ташқари, Бундестаг бошқа муҳим лавозимларга тайинлашда иштирок этади, масалан, Федерал Конституциявий

суд судьяларининг ярмини, Федерал Аудииторлар суди президенти ва вице-президентини, шунингдек, маълумотларни ҳимоя қилиш ва ҳуқуқ эркинлиги бўйича федерал комиссиярни сайлайди. Депутатлар ўз назорат функцияларини амалга ошириши учун ҳукумат фаолияти ва лойиҳалари тўғрисида ахборот олиш имкониятига эга бўлиши таъминланади. Буннинг учун улар бир қатор ҳуқуқ ва воситалардан фойдаланади. Бугунги кунда Бундестагга 6 та фракция ва 1 та мустақил депутатлар гуруҳи фаолият юритади. Умумий депутатлар сони 736 нафарни ташкил этади. Бундестагга доимий асосда ишлайдиган 25 та қўмита ташкил этилган бўлиб, уларда 14 дан 49 нафаргача депутатлар аъзо. Германия Федератив Республикасининг Конституцияси билан Бундестагга 4 та қўмита бўлиши шарт эканилиги мустақкамланган, улар — Мудофаа қўмитаси, Ташқи ишлар қўмитаси, Европа Иттифоқи ишлари бўйича қўмита ва Мурожаатлар қўмитаси. Уларнинг фаолияти одатда тегишли федерал вазирликларнинг функциясига мос келади. Бу федерал ҳукуматнинг парламент назорати остида бўлишини таъминлашга ҳам хизмат қилади. Қўмиталар таркиби фракцияларнинг сонига боғлиқ бўлиб, улар, ўз навбатида, қанча қўмиталар тузилиши, қандай вазифаларга эътибор қаратилиши ва қанча аъзо бўлиши кераклиги ҳақида келишиб олади. Эътиборли жиҳати, ҳар бир қўмита ўз фаолиятини оқчиллик тамойилларига асосан, яъни оммавий ахборот воситалари билан ишлашни ўзи мустақил ҳал этади. Шунингдек, қўмиталар ҳузурида маълум бир йўналиш бўйича қўйи қўмита ташкил этилиши мумкин. Германияда қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи федерал ҳукумат, Бундестаг ёки Бундесрат аъзоларида мавжуд. Бундестаг қўмиталарида қонун лойиҳаси устида

пухта ишланади. Ҳар бир қонун лойиҳаси қоида тарикасида парламентнинг ялпи мажлисларида уч марта муҳоама қилинади. Биринчи ўқишда кўп ҳолларда асосий масалалар муҳоама қилинади. Бу босқич баъзан қонун лойиҳасининг тегишли қўмиталарда тўғридан-тўғри муҳоама қилиниши натижасида қисқартирилиши мумкин. Ялпи мажлисларда депутатлар ҳар би қонун лойиҳаси бўйича ўрндан туриб ёки қўл кўтариш орқали овоз беради. Регламентга кўра, Бундестаг ўз ишларини мустақил равишда тартибга солади ва ўз вазифаларини амалга ошириши, мажлисларини ўтказиш ва мунозараларининг шакллари, параметрларини ўзи белгилайди.

Ўтмиш ва келажакни боғлаб турган маҳобатли иншоот

Умуман, Бундестаг — Германиянинг сиёсий, иқтисодий, маданий, илмий, тарихий йутуклари рамзи саналади. Ҳар йили парламентда миллионлаб сайёҳлар ташриф бўуради. Айниқса, парламент биноси ялпи мажлис ўтказилаётган вақтларда миллий ва ҳоржий туристлар билан гавжум бўлади. Коронавирус пандемиясига қадар бинога кириш нисбатан эркин бўлган. Парламента бунгунги кунда электрон тарзда рўйхатдан ўтиш орқали ташриф бўуриш мумкин. Экскурсия учун ажратилган муайян вақтларда парламентнинг вазифалари, ишлаш услуби, тарихи ва сўнгги янгиликлари ҳақида батафсил маълумот берилди. Ҳоржий сайёҳлар учун ҳам экскурсияларга бўуортлар олдидан қабул қилинади ва 9 та ҳоржий тилда экскурсияларни ушловчи имконияти яратилган. Парламент биносига кириш ва айлиниш пуллик хизматларни назарда тутмайди.

Германиянинг Бундестаги ўз кутубхонасига эга. У ўз ишини 1949 йилда парламент Кенгашидан олинган 1000 жилдлик фонд билан бошлаган. Бугунги кунда кутубхона 1,5 миллион жилддан иборат бўлиб, у кенг истисослаштирилган адабиятлар тўпламига, ҳам махсус тўпламларга эга. Бунга парламент материаллари, миллий, халқаро ва миллий ташкилотларнинг нашрлари ҳамда кўплаб институтлар, алоҳида манфаатдор гуруҳлар, сиёсий партиялар, сиёсий жамғармалар, қасаба уюшмалари, черковлар, фуқаролар ҳаракати гуруҳлари, тадқиқот институтилари, академик жамиятлар ва таҳлил марказларининг "кулранг" адабиётлари киради. Ва айни чоғда плоралистик жамиятдаги тўлиқ, хилма-хил фикр спектрини акс эттиради.

Раҳматқон УМАРОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Парламент ахборот маркази раҳбари ўринбосари.

Халқ сўзи Народное слово. МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўтқир РАҲМАТОВ. 2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 141. 20 214 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қогоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Ташқириятга келган кўзёнамалар тақриз қилинмайд ва муаллифга қайтарилмайди. Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштиришга ташкилот жавобгар. Газета тақририят компьютер марказида термид ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланган. Газетанинг полиграфия жихатдан сифати чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмаҳона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — Д. Қаримов. Мусахҳиҳ — С. Исломов. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. Ўза якуни — 00.20 Топширилди — 02.40 1 2 3 4 5 6